

Esitys Savonlinnan kaupungin alueen siirtämisestä Enonkosken kuntaan

KH 19.09.2023 § 273

Valmistelija

Hallintojohtaja-kaupunginlakimies Markus Hämäläinen
markus.hamalainen@savonlinna.fi, p. 050 470 9394

Selostus

Savonlinnan kaupungin jäsen [REDACTED] on 8.5.2023 tehnyt esityksen Savonlinnan kaupungin osan siirtämisestä Enonkosken kuntaan (liite 1). Kunnan jäsen perustelee esitystään seuraavasti. Hänen kotinsa sijainti Savonlinnan kaupungin puolella hankaloittaa asumista. Savonlinnan keskustaan on matkaa 62 kilometriä, kun Enonkoskelle matkaa on 25 kilometriä. Enonkoskella kuntosali maksaa kolminkertaisesti ulkopaikkakuntalaiselle. Esityksen tekijän toiveena on olla Enonkosken kunnan jäsen.

Kunnan osan siirtämisestä toiseen kuntaan säädetään kuntarakennelaissa (1698/2009). Lain 3 luvussa on säännökset kunnan jäsenen esityksestä ja siihen liittyvästä menettelystä.

Lain 13 §:n 1 momentin mukaan kunnan jäsenen esityksessä kunnan osan siirtämisestä toiseen kuntaan on perusteltava kuntajaon muuttamisen tarve ja selvitettävä, miten 4 §:ssä säädetty kuntajaon muuttamisen ja 19 §:n 2 momentissa säädetty päätöksenteon edellytykset täyttyvät. Edelleen esityksessä on lain 13 §:n 3 momentin mukaan tarpeellisella tarkkuudella ilmoitettava kyseessä olevat alueet.

Kuntarakennelain 4 §:n mukaan kuntajakoa voidaan muuttaa,

- jos muutos edistää kuntien elinvoimaisuutta, alueellisesti eheää ja yhdyskuntarakenteeltaan toimivaa kuntarakennetta.
- jos muutos edistää kunnan työssäkäyntialueen muodostumista tai muuta taloudellisesti ja henkilöstövoimavaroihin nähden perusteltua kokonaisuutta vastata kunnan asukkaiden palveluiden järjestämisestä ja rahoituksesta sekä riittävästä omasta palvelutuotannosta.

Kuntarakennelain 19 §:n mukaan

Kunnan osan siirtämisestä toiseen kuntaan voidaan päättää, jos minkään muutoksen kohteena olevan kunnan valtuusto ei vastusta muutosta.

Kunnan osan siirtämisestä toiseen kuntaan voidaan päättää valtuuston vastustuksesta huolimatta, jos:

- 1) muutos on muutosta vastustavan kunnan kannalta vähäinen ottaen huomioon muutoksen vaikutukset kunnan asukasmäärään, maapinta-alaan, kunnallisiin palveluihin, talouteen, elinkeinotoimintaan, yhdyskuntarakenteen kehitykseen tai muihin niihin verrattaviin seikkoihin; tai
- 2) 4 §:n 3 momentissa tarkoitettua alueen kehittäminen edellyttää muutosta eikä muutos merkittävästi heikennä muutosta vastustavan kunnan toimintakykyä ja edellytyksiä vastata palvelujen järjestämisestä tai rahoituksesta.

Kuntarakennelain 11 §:n 2 momentin mukaan kunnan jäsen toimittaa esityksensä oman kuntansa kunnanhallitukselle, jonka on hankittava esityksestä kaikkien muutoksen kohteena olevien kuntien valtuustojen lausunnot. Lausunnosta tulee ilmetä kunnan kanta kuntajaon muuttamiseen perusteluineen. Kunnanhallituksen on toimitettava esitys ja

kuntien lausunnot ministeriölle kuuden kuukauden kuluessa esityksen vastaanottamisesta.

Esityksen tehneelle on lähetetty 29.8.2023 päivätty täydennyspyyntö (liite 2) ja varattu tilaisuus täydentää esitystään siten, että esityksessä perusteltaisiin kuntarakennelain 4 §:n valossa sitä, miten

- muutos edistää kuntien elinvoimaisuutta, alueellisesti eheää ja yhdyskuntarakenteeltaan toimivaa kuntarakennetta.
- muutos edistää kunnan työssäkäyntialueen muodostumista tai muuta taloudellisesti ja henkilöstövoimavaroihin nähden perusteltua kokonaisuutta vastata kunnan asukkaiden palveluiden järjestämisestä ja rahoituksesta sekä riittävästä omasta palvelutuotannosta.

Lisäksi esityksen tekijää pyydettiin 15.9.2023 mennessä täydentämään esitystään tarkemmalla kuvauksella siirrettävästä alueesta. Esityksen tekijä ei ole täydentänyt esitystään muuten kuin ilmoittamalla suullisesti, että hänen esityksensä kattaa osoitteessa [REDACTED] [REDACTED] rajojen mukaisen alueen (liitteet 3).

Kaupunginhallitus toteaa, että esitykselle kunnan osan siirtämisestä toiseen kuntaan ei ole osoitettu kuntarakennelain 4 §:ssä kuntajaon muutokselle asetettuja edellytyksiä, joten esityksen hyväksymiselle ei ole lainmukaisia perusteita.

Tällä päätöksellä kaupunginhallitus pyytää Enonkosken kunnanvaltuustoa ja Savonlinnan kaupunginvaltuustoa antamaan asiassa lausuntonsa. Lausunnot toimitetaan Savonlinnan kaupungin toimesta kuntarakennelain 11 §:n 2 momentin tarkoittamalle valtiovarainministeriölle.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Laine Janne
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää 1) pyytää Enonkosken kunnanvaltuustoa antamaan liitteen 1 esityksestä lausuntonsa 10.11.2023 mennessä ja Enonkosken kuntaa toimittamaan lausunnon Savonlinnan kaupungille, 2) esittää kaupunginvaltuustolle, että se antaisi lausuntonsa liitteen 1 esityksestä ilmoittaen lausuntonaan, että Savonlinnan kaupunginvaltuusto vastustaa muutosta selostusosassa mainituilla perusteilla, Edelleen kaupunginhallitus, kun edellä mainitut lausunnot ovat saatavilla, valtuuttaa hallintojohtaja-kaupunginlakimiehen toimittamaan lausunnot valtiovarainministeriölle.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Tiedoksi	Enonkosken kunta/kunnanvaltuusto
Toimenpiteet	Kaupunginvaltuusto Hallintojohtaja-kaupunginlakimies
KV 13.11.2023 § 70	
Selostus	Enonkosken kunnan lausunto 9.10.2023

Kaupunginhallituksen päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto antaa lausuntonsa liitteen 1 esityksestä ilmoittaen lausuntoaan, että Savonlinnan kaupunginvaltuusto vastustaa muutosta selostusosassa mainituilla perusteilla.

Käsittely

Tero Juuti teki kaupunginhallituksen päätösehdotuksesta poikkeavan muutosehdotuksen: "Savonlinnan kaupunginvaltuusto ei vastusta esitettyä muutosta."

Puheenjohtaja totesi, että Tero Juutin muutosehdotus raukesi kannattamattomana.

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen päätösehdotuksen.

KH 11.03.2024 § 78

Valmistelija

hallintojohtaja-kaupunginlakimies Markus Hämäläinen
markus.hamalainen@savonlinna.fi, p. 050 470 9394

Selostus

Savonlinnan kaupungille on 11.4.2023 jätetty kunnan jäsenen esitys koskien kuntajaon muuttamista Savonlinnan kaupungin ja Enonkosken kunnan välillä. Tehty esitys sekä Savonlinnan kaupungin ja Enonkosken kunnan kuntarakennelain (1698/2009) 11 §:n mukaiset lausunnot on toimitettu ministeriölle 30.11.2023 (liitteet 1a-c).

Valtiovarainministeriö on kuntarakennelain 14 §:n mukaisesti määrännyt esityksen valmistelevalta käsittelystä.

Ministeriö on hankkinut esityksestä kuntarakennelain 14 §:n 2 momentin mukaisesti Maanmittauslaitoksen lausunnon 2.2.2024 (liite 2) sekä Digi- ja väestötietoviraston lausunnon 1.3.2024 (liite 3).

Kuntarakennelain 14 §:n 3 momentin mukaisesti ministeriö kehottaa Savonlinnan kaupunkia varaamaan asukkailleen ja muille, jotka katsovat asian koskevan itseään, tilaisuuden tehdä huomautus esityksestä.

Huomautus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun huomautusten tekemistä koskeva kuulutus on kunnassa julkaistu siten kuin kunnalliset ilmoitukset julkaistaan. Huomautus on toimitettava sen kunnan kunnanhallitukselle, jonka asukas huomautuksen tekijä on tai johon nähden huomautuksen tekijä katsoo muuten olevansa asianosainen. Muutoksen kohteena olevien kuntien valtuustojen on tämän jälkeen annettava esityksestä ja sitä koskevista huomautuksista lausuntonsa. Kunnan lausunto ja tehdyt huomautukset pyydetään toimittamaan valtiovarainministeriölle 30.4.2024 mennessä osoitteella kirjaamo.vm@gov.fi.

Savonlinnan kaupunki vastaa kuntarakennelain 14 §:n tarkoittamasta kuulutuksen laatimisesta ja kuuluttamisesta.

Hallintolain 62 a §:n 1 momentin mukaan jos muun lain mukaan asiakirja on annettava tiedoksi julkisella kuulutuksella, tiedoksianto toimitetaan julkaisemalla kuulutus ja kuulutettava asiakirja yleisessä tietoverkossa viranomaisen verkkosivuilla. Tarpeen vaatiessa kuulutus julkaistaan myös asian vaikutusalueen sanomalehdessä tai muulla viranomaisen

päättämällä tavalla. Jos kuulutusta ei voida tietoliikennehäiriöiden tai muun tähän rinnastettavan syyn vuoksi julkaista viranomaisen verkkosivuilla, se on julkaistava lisäksi virallisessa lehdessä.

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan kuulutuksesta on käytävä ilmi, mitä asia koskee sekä maininta siitä, missä ja mihin ajankohtaan saakka asiakirja pidetään nähtävillä. Kuulutuksessa on lisäksi mainittava ajankohta, jona se on julkaistu viranomaisen verkkosivuilla ja todettava, että tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kyseisestä julkaisemisajankohdasta. Jos kuulutusta ei ole voitu julkaista viranomaisen verkkosivuilla, kuulutuksessa on todettava tiedoksisaannin tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisesta virallisessa lehdessä.

Valtiovarainministeriö pyytää huomautuksille varatun määräajan jälkeen, muutoksen kohteena olevia kuntien valtuustoja antamaan esityksestä ja sitä koskevista huomautuksista lausuntonsa.

Kuntien valtuustojen lausunnot ja tehdyt huomautukset pyydetään toimittamaan valtiovarainministeriölle **myönnetyn lisäajan (14.5.2024) kuluessa**.

Lapsivaikutusten arviointi Asiassa ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia.

Yritysvaikutusten arviointi Asiassa ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Laine Janne

Päätösehdotus Kaupunginhallitus päättää
1) merkitä valtiovarainministeriön 4.3.2024 päivätyn lausuntopyynnön (VN/34308/2023) ja lausunnonlehdelle annetun määräajan pidennyksen 14.5.2024 tiedoksi; ja
2) 15.3.2024 mennessä julkisesti kuuluttaa tämän päätöksen ja kohdan 1) asiakirjan sen liiteasiakirjoineen yleisessä tietoverkossa kuntarakennelain edellyttämällä tavalla; sekä
3) varata Savonlinnan kaupungin asukkaille ja muille, jotka katsovat asian koskevan itseään, tilaisuuden tehdä huomautus esityksestä 30 päivän kuluessa siitä, kun kuulutus on julkaistu. Huomautus on toimitettava kaupunginhallitukselle.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Toimenpiteet hallintopäällikkö

KH 06.05.2024 § 168
605/00.01.00.00/2023

Valmistelija hallintojohtaja-kaupunginlakimies Markus Hämäläinen
markus.hamalainen@savonlinna.fi, p. 050 470 9394

Selostus Kaupunginhallitus 11.3.2024 päätti asiassa § 78 kuuluttaa julkisesti mainitun päätöksen ja valtionvarainministeriön lausuntopyynnön liitteineen. Kaupunginhallitus päätti tuolloin myös varata Savonlinnan kaupungin asukkaille ja muille, jotka katsovat asian koskevan itseään, tilaisuuden tehdä huomautus kunnan osan siirtämistä koskevasta esityksestä 30 päivän kuluessa siitä, kun kuulutus on julkaistu. Huomautus oli toimitettava kaupunginhallitukselle.

Kuulutus julkaistiin 14.3.2024 ja se pidettiin nähtävänä 22.4.2024 saakka.

Kaupungille toimitettiin 2 huomautusta. Liitteenä (Liite A Käsittely KH 6.5.2024/KV 13.5.2024) Pirjo Airaksisen ja Heikki Loikkasen huomautus (Liite B Käsittely KH 6.5.2024/KV 13.5.2024).

Airaksinen, joka on tehnyt alkuperäisen esityksen, perustelee asiaa vielä seuraavasti:

Savonlinnan kannalta yhden asuinkiinteistön ja asukaan muutos toiseen kuntaan on vähäinen huomioiden, mitä kuntarakennelain 19 §:ssä todetaan. Muutos ei ole merkittävä myöskään Enonkosken kannalta, joten päähuomio asiassa onkin, miten kuntajaon muutos vaikuttaa hakijan palveluihin ja elinolosuhteisiin. Hakijan koti ja kiinteistö Paulaharju 740–581–10–186 on elimellinen osa Enonkosken kunnan Ihamaniemen kylää. Hakijan kiinteistöstä Enonkoskelle on matkaa 25 km ja Savonlinnaan 62 km. Jaotuksen toteutumisen myötä hakija saisi kunnalliset palvelut Enonkoskelta, kuten nyt saa yksityiset palvelunsa. Hakijan sidosryhmät, kansalaistoiminta, harrastustoiminta ja vuorovaikutus naapureiden kanssa on Ihamaniemen kylällä Enonkoskella. Hakija katsoo, että mikäli koko yhdyskäytävää ei ole tarkoituksenmukaista poistaa, niin maanmittauslaitoksen esitys, että Paulaharjun kiinteistön lisäksi Enonkosken kuntaan siirrettäisiin Paulaharjun kohdalla oleva maantiealue, yhteinen lastaus ja venevalkamapalsta sekä osa tätä kokonaisuutta ympäröivää yhteistä vesialuetta, on hyvä ja kannatettava.

Heikki Loikkanen toteaa huomauksessaan muun muassa seuraavaa:

Enonkosken Savonlinnalle luovuttama maakaistale on ollut pienen kunnan joustava hyvätahdonele Savonrannan kunnan liittyessä Savonlinnan kaupunkiin. Toimenpiteeseen jouduttiin liittymisvaiheessa epäkäytännöllisen lain vaatimuksen täyttämiseksi. Liittymisen jälkeen kaistale on viettänyt kenenkään häiritsemättä hiljaiseloa. Kaistaletta sinänsä voi pitää ainutlaatuisena maa- ja vesialue "luikerona" koko Suomessa. Nykyisessä olotilassaan luikero on turhanpäiväinen liittyneille kunnille, sillä niillä on Kerimäen kautta selkeä maayhteys. Kaistale on ja on ollut identiteetiltään enonkoskelainen ja Enonkoskeen sen tulee kuulua.

Enonkosken kunnanhallitus on valmistellut kunnanvaltuuston päätettäväksi lausuntoa 22.4.2024 pitämässään kokouksessa (§ 98). Kunnanhallituksen päätös löytyy täältä:

<https://enonkoskid10.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=2024223-8>

Kohteena oleva alue

Asian valmistelun kuluessa on noussut esiin kolme (3) vaihtoehtoista kohdetta siirtää Savonlinnan kaupungin alueesta osa Enonkosken kuntaan.

1. Alkuperäinen esitys tarkoitti esityksentekijän kiinteistön rajoittaman alueen siirtämistä Enonkosken kuntaan,
2. Maanmittauslaitoksen lausunnossa kuvattu kohtaa 1 laajempi alue (Liite KH 11.3.2024 Valtiovarainministeriön lausuntopyynnön liite 2. Maanmittauslaitos),
3. Laajempi alue, joka kattaa edelliset kohdat, on siirretty Enonkosken kunnasta Savonlinnan kaupunkiin valtioneuvoston päätöksellä (Liite C Käsittely KH 6.5.2024/KV 13.5.2024).

Savonlinnan kaupungilla ei ole maaomaisuutta luettelon vaihtoehdossa 3 tarkoitettulla alueella, Enonkoskelle aiemmin kuuluneella kuntaliitoksen yhteydessä luovutetulla maa-alueella. Jos alueen maankäyttöä haluttaisiin kehittää osayleiskaavalla, niin kaavatarkastelut ovat haastavia tehdä alueen kapeuden ja järvisyyden vuoksi, eikä lisärakentamista voitaisi juurikaan osoittaa. Kiinteistöverot tuotot ovat vaatimattomat. Mikäli alueelle muuttaisi lapsiperheitä tai kotipalvelun tarvisijoita, niin näiden

kustannukset voisivat muodostua kalliiksi kaupungin järjestää. Enonkosken taajama on lähempänä. Alue olisi luontevampi osana Enonkosken kunnan aluetta.

Vaihtoehdon 3 mukaisen alueen siirtämistä puoltaa myös yhteistyöperinteeseen liittyvät tekijät. Alkuperäinen siirto mahdollisti kuntaliitoksen Savonlinnan kaupungin ja Savonrannan kunnan välillä. Edelleen Enonkosken kuntaa voidaan pitää kaupungin kannalta tärkeänä yhteistyökumppanina ja Enonkosken kunta on tukenut kaupunkia seudullisessa yhteistyössä. Kokonaisarvion perusteella, ja sen takia, että siirto ei ole selvästi kunnan edun vastainen, suostumus edellä mainitun vaihtoehto 3 kattaman alueen luovutukseen voidaan antaa.

Asian aikaisempiin vaiheisiin liittyviä asiakirjoja on tämän asian liitteenä seuraavasti:

- Liite D Käsittely KH 6.5.2024/KV 13.5.2024 - Kuntaliitossopimus
- Liite E Käsittely KH 6.5.2024/KV 13.5.2024 Savonlinnan kaupunginvaltuuston päätös 19.5.2008 § 69
- Liite F Käsittely KH 6.5.2024/KV 13.4.2024 Savonlinnan kaupunginhallituksen vastine valtiovarainministeriön kuntaosastolle 12.5.2008

Yritysvaikutusten arviointi Arviointilomake on oheismateriaalina.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Laine Janne

Päätösehdotus Kaupunginhallitus päättää esittää valtuustolle valtiovarainministeriölle annettavana lausuntona, että Savonlinnan kaupunki hyväksyy sen, että alueet, jotka valtioneuvoston 1.1.2009 voimaan tulleella päätöksellä siirrettiin Enonkosken kunnasta Savonlinnan kaupunkiin, siirretään takaisin Enonkosken kuntaan kuntarakennelain mukaisesti.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Toimenpiteet Kaupunginvaltuusto